

Olümpiamängud Illuka koolis

Enne õppevaheajale siirdumist peeti Illuka koolis ETTEVÕTLIKKUSE NÄDALAT. Tegu oli omamoodi olümpiamängudega, kus iga päev toimus midagi põnevat. Nõnda siis oligi, et esmaspäeval tehti „Sporditeatrit“, teisipäeval osaleti seiklusviktoriinis, kolmapäeval peeti laata „Tere, Tervis!“ ning enne reedest kokkuvõtete tegemist ja autasustamist toimusid neljapäeval olümpiamängud.

Põnev oli see, et võistkonnad moodustusid, mitte nagu alati klasside järgi, vaid elukohta arvestades; nii juhtuski, et ühte kampa sattusid erinevas vanuses ühe-küla-lapsed. Ja iga võistkond valis omale meelepärase riigi, mille „sportlasteks“ nädalaks ka kehastuti. Esindatud olid tuntumad OM riigid, nagu Kreeka, Soome, Venemaa ja mitmed teised.

Laadakauplemises olid samuti ranged reeglid kehtestatud: müügiks sobisid vaid tervist jaatavad kaubad (toit, sporditarbed, aktiivne vabaajaveetmine), ebatervislikku kraami turule ei lubatud.

Olümpiamängude päeval oli aga elevust palju, osaleja-riikide nimistusse lisandus Lõuna-Aafrika Vabariik, keda esindasid vallavalitsuse ja -volikogu liikmed. Põnevad olid ka spordialad, milles mõõtu võeti: soo ületamine, kelgutamine, hoota kaugusjüpe, kuulivise ja mitmed teised jõukatsumised. Autasustamine käis kombe kohaselt iga kahe ala järel ning võitja-maa kuulis „oma riigi“ hüdni.

Pikemalt kirjutatakse sellest kooli ajalehes; kel huvi, andke laste kaudu „tellimus“ sisse. Aga nagu näha ja kuulda oli, jäid sellise algatusega rahule nii tegijad kui osalejad. Jätku sellele järgmisel õppeaastal!

↑
„Lõuna-Aafrika Vabariigi“ esindus moodustus vallavalitsuse ja volikogu liikmetest; paremal valges rüüis „mustanahaline“ volikogu esimees Paul Kesküla.

→
Olümpiamängudel osalevate riikide „visiitkaardid“ ning edasiviiv deviis – Kiiremini! Kõrgemale! Kaugemale!

KARMEN KULL

Hall,
hallim,
kõige hallim -
nii lõpeb viinakuu
üksluiselt, reeglipäraselt.

Taas hingedele antud aeg
siin rõskes panipaigas
külastada meid – või meile ainult tundub,
et mõni tihane nii kaua vaatab silma ...

Päev rammetu ja
taevas nõrgub maami.
Meel kaasas kannab siiski kõiki neid,
kes enam kiruma ei pea ka kurja ilma.

Hea,
armsam,
kõige kallim
hing teiste seas
liig varaselt.

Luule Nõmm – Illuka kooli Aasta Õpetaja 2008

Illuka kooli pedagoogid valivad igal aastal enne õpetajapäeva salajasel hääletusel endi seast töökaaslase, keda tunnustada tiitliga Aasta Õpetaja. Tegu on omamoodi kolleegipreemiaga ja seetõttu saajale väga oluline.

Tänavu pärjati tunnustava tiitliga ajalooõpetaja Luule Nõmm.

Kõigepealt tutvustuseks lugejale, et Luule on Illuka koolis ajalooõpetaja kolmandat aastat, kuid juba esimesel õppehooajal sulandus ta kollektiivi, nagu oleks siin aastaid töötanud. Luulega tutvumine on lihtne, ta on jutukas ja omane, nagu ammune tuttav; ka on ta alati positiivse hoiakuga ning isegi ta ajutine karmus on asjakohane.

Enne veel, kui laseme ajalooõpetajal küsimustele vastata, heidame pilgu tema enda ajaloole. Luule on Tartus sündinud ning saanud seitse klassi kooliharidust praeguses Karlova Gümnaasiumis. Täieliku keskhariduseni jõudis ta Jõgeva Õhtukeskkoolis. Pärast selle lõpetamist andis sõrme pedagoogika „kuradile“, minnes aastaks Mustvee kooli kehalise kasvatusõpetajaks. Luule oli ju sportlik neiu, kellele korvpall oli selleks ajaks elu lahutamatuks osaks kujunenud, nii et kõige kulg oli loogiline. Vahepeal tuli pereloomine, sündis tütar Signe. Esmase kõrghariduse omandas ta Tallinna Pedagoogilises Instituudis kehakultuuri erialal.

1971. aastal läks Luule Mustvee keskkooli tagasi ja oli seal kehalise kasvatusõpetaja 9 aastat. 1980.a. astus aga Tartu Ülikooli ajalooõpetuskonda, mille lõpetas viis aastat hiljem, olles siis juba ise 44-aastane. Kolm aastat hiljem sai Luulest Mustvee keskkooli direktor ja seda ametiaega pidas ta järgmisel 18 aastat.

2006.a. 10. septembril seisis Luule Illuka mõisapargis, kus oli varem vaid korra aastate

eest käinud. Imekena sügispäev ning meeldiv (tulevaste kolleegide) seltskond õpetajate toas aitasid otsust langetada ja kaaluda ei tulnud kaua. Jah, loomulikult tuleb ta siia õpetajaks! Kõigi põhikooli klasside ajalootunnid paigutati kahele nädalapäevale, sest igapäevane sõit Ulvilt Illukale muutunuks aega- ja rahanõudvaks. Õnneks saab kohapeal ka ööbida ja tunamullu alanu jätkub väljakujunenud elurütmiga ka tänavusel õppeaastal.

Mis sulle Illukal töötades kõige enam meeldib?

Klassiruum, kus õpetan; lapsed ütlevad selle kohta õppimisklass. Sel on aknad nii kõrgel, et ei teki kiustust välja vaadata. Tore on ka see, et olen õpilastega suures osas ühise keele leidnud ja et õpilaste hulgas on tõelisi „pärlid“ – näiteks on üks mu õpilane maakonna 7.-ndate klasside ajaloo-olümpiaadi võitja. On aga ka selliseid, keda peab lisaks õpetamisele ka n.ö. taltsutama... Siin töötades on mul õnneks vaid kahel korral tulnud häält tõsta. On väga hea tunne, kui märkad, et lapsed avastavad õppimise enda jaoks ja hakkavad loogiliselt mõtlema, siis näed, et nad on minu õpetustest aru saanud.

Kolleegid on toredad. Mulle tundub, et suvine kanuumatk liitis meid veelgi; meenutame seda ühist ettevõtmist sageli. Suvel meeldivad mulle väga mõisakoolide avatud-uste-päevad, kus tuleb mõnda aega „suvetööli“ olla (projekti „Unustatud mõisad“ külastusmäng – toim.).

Kahju, nagu kõigil teistelgi, on pargis murdunud seedit; see puu oli mõneti nagu meie kooli sümbol; 1. septembril, kui Villio Reinsalu kooliteed alustavate lastega uue istutas, tuli lausa pisar silma. Aga nii see juba kord on – igal saab ükskord aeg otsa... Kuigi selle puu ajalõpp oli kombekas; ta ei lõhknud kukkudes midagi ära

– jääb see väärrikas langemine ikkagi hinge.

Tutvusta veidi oma huvialasid.

Praeguseks olen juba tugitoolisportlane, aga varem mängisin ise aktiivselt korvpalli, ka teisi pallimänge muidugi. Meeldib reisida. Armastan luulet; erilisteks lemmikuteks pean Jessenin, Puõkin, Lermontovi; eesti autoritest toon esile Anna Haava, Betti Alveri, Marie Underi ja Ernst Enno, kaasaegsetest aga konkurentsituult Virve Osila. Teater meeldib ja muusikat kuulan; (suvel, kui vihma sajab, meeldib vanadelt vinüülplaatidelt Vössoskit kuulata).

Millised reisisaigad on erilised?

Euroopas olen ma üksjagu käinud; eriti meeldis Taani ja Rootsi teedel rännata...

Kustumatu mulje jättis öine Pariis, kuid kõige sügavama elamuse sain Capri saarelt. Unistan aga Kreekast, seda tahaksin kindlasti külastada. Kui aga meenutada, siis kõige emotsionaalsem reis oli aastate eest kaluripaadiga Pärnust Ruhnu (120 km) 12-pallise tormiga...

Mis sind kurvastab, mis rõõmustab?

Ma ei salli valet ja vassimist, vihkan labasust ja ahnust; asju võib ju omada, aga ainult nende nimel ei peaks elama. Rõõmustan päikese üle. Armastangi päikest ja vett, sest mulle meeldib väga ujuda. Heast naljast pean samuti lugu.

Luulega jagub juttu kauemaks.... Loodetavasti jätkub tal ka tahtmist ja jaksu ikka Illukale sõita; et siinsetele õpilastele ajalooharidust jagada. Ja miskipärast ma ei imesta, et talle luule meeldib, kõlab ta enda nimigi ju tähenduslikult.... Mõtlesin, et seda lühikest vestlust sobiks lõpetama Luule ühe lemmikautori Virve Osila tänavu oktoobris loodud read:

Nõnda kui päevalill pürgib päikese poole,
nii mõni inimlaps sirutub valgusse;
kes sündis lätteks soojuse lainetevoole,
see usub igal õhtul hommiku algusse.

Kõigil päevil küll päike ei pruugi paista,
pilvede taga ta ometi helendab;
eluneste on antud selleks, et maitsta...
ja kes maitseb, koit sellele terendab.

Looja ei kirjuta kellegi eluloole
lõplikku lõppu... Tema juhatab Algusse,
kus, nagu päevalill sirutuks päikese poole,
inimlaps elupäevil peab pürgima valgusse.

Jaanus Uustalu – Illuka kooli uus õpetaja

Tänavu esimesel koolipäeval üllatusid kõik aktusel viibijad, kui nägid, et lisaks uutele õpilastele alustab siinses koolis tööd ka uus õpetaja. (1. klassi juhataja Jaanus Uustalu). Ega ole just tavapärase, et haridusteed alustavaid koolijütse kantseldab noor meesõpetaja. Illukal aga nii on ja kooliaasta esimese veerandi lõpus võib öelda, et õpetaja ise on oma uue töö- ja elupaigaga rahul ning võitnud ka õpilaste ja kolleegide usalduse. Sõnumilaegas pidas vajalikuks esmalt ise uue õpetajaga tutvustada, et teda siis ka lugejaile tutvustada.

Kust oled pärit ja milline on su enda haridustee?

Sündinud olen Aseris ja seal ka 10. klassi koolis käinud. Keskkooli lõpetasin Rakvere Õhtukeskkoolis. 1992. aastast elan Porkunis, samal ajal asusin ka tööle sealse kurtide koolis. Pedagoogilise kõrghariduse omandasin Tallinna Ülikooli Rakvere Kolledžis aastatel 2004-2007; õppisin kaugõppes, töö kõrvalt.

Miks valisid pedagoogi eriala ja millal tundsid, et tahad õpetaja olla?

Võiks öelda, et kõik selgus kuidagi töö käigus. Porkuni koolis töötasin õpetaja abina ning tegelesin palju erivajadustega lastega. See oli väga vajalik kogemus, kuid mõtlesin, et tahan proovida ka tavakoolis töötamist. Üldiselt saan lastega hästi hakkama, seega oli eriala valik justkui loogiline samm.

Oled oma valikuga rahul?

Jah, olen küll. Tunnen end oma ametis hästi.

Missugused on algklasside meesõpetaja plussid ja miinused?

Olen tähele pannud, et need lapsed, kel pole isa, saavad nõnda ehk seda isa-tunnetust koolist; neil aga, kel isad on, vajavad teistsugustele küsimustele vastuseid, või ehk saavad arvamustele kinnitust ning võrdlevad seda siis kodus kogetuga.

Mis sind selle töö juures köidab?

See, et ma näen oma töö vilju... Saan jälgida, kuidas laps areneb ja kuidas mina sellele kaasa aidata saan. Tulemusi näeb juba esimese õppeveerandi lõpus. Kuna olen töötanud erivajadustega lastega, siis arvan, et oskan igale õpilasele individuaalselt läheneda ja talle enam tähelepanu pöörata. Maakoolis meeldibki see, et klassis on parasjagu nii vähe lapsi, et igaihega jõuab eraldi tegeleda.

Kuidas Illukale jõudsid?

Kui kõrgkooli diplom oli käes, suundusin tööle Sonda Põhikooli. Olin seal kehalise kasvatuse, kunsti- ja vene keele õpetaja terve põhikooli ulatuses. Õppeaasta jooksul sain küll palju kogemusi, aga tõdesin ka, et soovin siiski töötada oma õpitud erialal, ehk siis alushariduse õpetajana. Ja et Sonda koolis oli ka töökoormus väike, hakkasin haridusmaastikul ringi vaatama ja töökuulutusi jälgima. Eelistasin jääda küll Lääne-Virumaale, kuid Illuka kooli tööpakkumine tundus huvitav. Üllatus oli suur, kui juba paar päeva peale sooviavalduse postitamist mind vestlusele kutsuti.

Mida Illukast varem kuulnud olid? Missugused on/olid Su esmamuljed siinses koolist?

Paika kui niisugust ikka teadsin, kuid külastanud seda polnud. See oligi esimene kord, kui tulin augustikuus siia tööläbirääkimistele. Kõitis sinne looduslik keskkond ja see, et tegu on mõisakooliga.

Kuidas tänaseks kohanenud oled?

Õhtuti naudin seda rahu ja vaikust, mis pärast päevast sagimist maad võtab. Loen ja vaatan telerit. Igav mul endaga pole.

Loodad sa end siinse kooliga pikemalt siduda?

Loodan küll. Mulle meeldib siin. Ja ootan ka uue lasteaia valmimist, see võimaldab ka enamat rakendust.

Kas on midagi, millest sa puudust tunned?

Kontsertidel ja teatris käiksin rohkem, kui oleks võimalik. Seesama probleem oli ka mu kodukohas Porkunis, et õhtuti maakonna keskusesse sõitmiseks on vajalik isikliku transpordi olemasolu. See mul aga puudub. Kolmapäevase tantsukursuse võtsin endale tegevuskavva ja loodan ka kohapeal toimuvatest kultuurisündmustest osa võtta. Mulle tõesti meeldib siin.

Illuka rahvas loodab, et Jaanus vastab samuti ka kolme... ja üheksa aasta pärast, kui tema kõrval kooliteed alustanud jütsid põhikooli lõpetama asuvad. Siis tasub üle küsida, kuidas tänane õpetaja hindab oma tegemisi tulevikus. Sõnumilaeka lugejad soovivad noorele

pedagoogile indu ja jõudu ülikoolis ning elus õpitut meie koolis rakendada. Õige õpetaja vajab teiste sütitamiseks sisemist põlemist – valgus viib edasi.

Jaanus eelistused:

Kino või teater

Kinos käimine ei ole minu hobi, aga teatris käin meeleldi.

Lugemine või kuulamine

Loen meeleldi tõsieluteemalisi raamatuid.

Laulmine või tantsimine

Laulmisega meeldib tegeleda, kuna pean viisi (nt. karaoke). Tantsimisoskusi on mul kavas täiendada.

Raadio või televisioon

Raadiost kuulan päevakajalisi saateid ja muusikat. Televiisorist meeldib vaadata uudiseid, loodus- ja poliitika- ning linna- ja maaelu kajastavaid saateid.

Lennuk või rong

Lennukiga olen lennanud vaid üks kord elus, rohkem ei ole seda ette tulnud (meeldis küll). Rongiga olen korduvalt reisinud ja see tundub mõnus.

Rattasõit või suusatamine

Mõlemad on osa minu vabaaja veetmise võimalustest.

Jalgsimatk või bussiekskursioon

Jalgsimatk on minu jaoks üks tervislikemaid tegevusi vabal ajal. Bussiekskursioonil aga on hea tutvuda kaugemates maailmaosades asuvate kultuuridega. Olen reisinud Eestis, Lätis, Leedus, Poolas, Slovakkias, Ungaris, Saksamaal ning Rootsis.

Jazz või pop

Mulle meeldib kuulata popmuusikat.

Dokumentaal- või ulmefilm

Vaatan rohkem dokumentaal-, kui ulmefilme; seriaalifilmid mulle ei meeldi.

Jaanus lemmikud:

Saadet teles, raadios?

Teles - uudised, laulasaated, Võsareporter, Saladused, Värske ekspress, Tõhetk; raadiost kuulan meeleldi raadiojaama „Elmar“.

Lemmiklaulja või –muusik?

Mait Maltis.

Film?

„Siin me oleme“

Küsimused esitas ja vastused pani kirja
Ene Raudar

Sõnumilaeka varasalvest

Huvitavaid kilde ajaloost kodukandi kohta:

Ajaleht „Postimees“ kirjutab 7. septembril 1934, rubriigis „Ring ümber kodumaa“:

Nägus vallamaja Alutagusele.
Praegu on Illuka vallamaja põhjalikud ehitustööd käimas, mille lõppemisel vallamaja teiste seas Alutagusel nägusama välimuse saab. Senisele hoonele ehitatakse peale uus mansardkord.

*

Ajaleht „Postimees“ – 27. oktoobril 1934, sõnumite rubriigis aga teatab:

Kapten hüppas aurikult jõkke. Et päästa reisijaid. Paar päeva tagasi jooksis Kulgu ja Vasknarva vahel ühendust pidav aurik „Koit“ Perevoloki külla kohal kivi otsa, kusjuures laeva veoratas purunes ja laev hakkas pärvett tagasi tulema. Reisijad läksid ärevaks. „Koidu“ kapten Pavel Poljakov, nähes, et laeva varitseb hädaoht, ilma et oleks palju mõelnud, sidus ühe nõõri otsa laeva külge ja teise otsa haaras pihku ning hüppas jõkke. Ta tõmbas laeva kaldale. Ühes sellega rahunesid ka ärevusse sattunud reisijad. Kalda ääres parandati 3-4 tunni jooksul katkiläinud vesiratas ja laev jätkas reisi.

Laekavalvur

P.S. Väljatoodud tsitaatides ja katkendites kirjalpilt muutmata

Kultuuriteated

NOVEMBRIS

Eesti Kontsert esitleb:

7. novembril algusega 19.00

Illuka mõisas Kontsert

UITAMISED – karjasepasuna viisid

KÜLLIKUDU (akordion)

HELI REIMANN (saksofon, *live*-elektroonika)

TAAVO REMMEL (kontrabass, *live*-elektroonika)

Karjasepoisi rollis VENNO LOOSAAR

Kava „Karjasepasuna viisid“ koosneb meeleolupildidest, milles muusika ja sõnad on tervikult ühendatud. Muusikalise osa aluseks on eesti karjaseviisid, mis kuuluvad vanade regivärsiliste rahvalaulude ühte rikkamasse ja omapärasemasse rühma. Kavale lisab teatraalsust mina-vormis esinev karjapoiss, kelle sõnalistes ülesastumistes on ühendatud tekstid eesti rahvaluulest ning Kristjan Jaak Petersoni pastoraalidest improviseeritud kõnega.

Kontsert on **tasuta**

EV 90 pühendatud.

Illuka mõisas 15. novembril 2008

algusega 18.00 **Urmas Alenderi laulude õhtu**

Kontserdikava „Minu Eestimaa“

Margus Vaher

Tajo Kadajas

Ursel Oja

Virve Osila luule kõlab autori ettekandes

Piletid 50.-

25.- (lapsed ja pensionärid ning Illuka valla elanikud ja töötajad)

22. novembril saanuks Urmas Alender 55-

aastaseks. Selle kontserdiga tähistamegi tema

sünniaastapäeva... Virve Osila luuletustele on

Alender loonud mitmeid viise, neist mõned kõlavad

ka kontserdil Margus Vaheri ettekandes. Peatselt on

Margus Vaherilt ilmumas ka plaat Alenderi

lauludega.

29. novembril algusega kl 13.00

Illuka mõisas

VALLA EAKATE PIDU

Kontsert ja pidulik lõuna

Busside väljumise ajad kuulutustel

In Memoriam

Helgi Klaamann
19.07.1935 – 25.10.2008

Jälle on tulnud pimedad ööd,
jälle kased on koltuma lõõnd.
Tuulestkantuna lendlevad lehed,
kurba kahinat akna all tehes,
vastu ruutugi lendavad nad,
rinda valusa nukuruse saan.
Miks nii kiiresti minugi päevad
aega andmata kaduma läevad?
Aega andmata – nõnda kui tuul
lehti armutult raputab puult.

/Minni Nurme/

Need nukrad luuleread meenusid mulle 25. oktoobri hommikul, kui sain teate Helgi Klaamanni lahkumisest.

Helgi Klaamann lõpetas Rakvere Pedagoogilise Kooli algklasside õpetaja erialal 1955.a. kevadel ja esimeseks töökohaks sai talle Vasta 8-kl Kool Rakvere rajoonis. 1962.a. ta abiellus Arvi Klaamanniga, kes töötas sealses kolhoosis „Oktoober“ veterinaarina. Peres kasvas tütar Helle. Korterit puudumise tõttu siirdus abikaasa 1966.a. tööle Kohtla-Järve rajooni Kurtina sovhoosi samale ametikohale ja Helgi alustas koolmeistriametit Illuka 8-klassilises koolis algklasside õpetajana. Pere suurenes, sest perre sündis 1967.a. poeg Armin. Nii Helle kui Armin õppisid Illuka koolis ja olid tublid. Siis aga kaotas perekond isa ja Helgi jäi üksi hoole ja armastusega kasvatama ning koolitama oma lapsi.

Minna töötasin Helgiga koos väga palju aastaid, päev-päeva kõrval astusime klassi, et jagada õpetussõnu mudilastele, kes olid meie päevadele sisuandjaks. Kuna meie kooli kollektiiv oli üpris väike, siis saime me väga lähedasteks ja tundsi üksteist hästi. Imetlesime Helgit tema töökuse ja kohusetunde pärast, ta jõudis ja suutis uskumatult palju. Tal oli laiahaardeline pilk, karmid jalad ja töökad käed, ka tervist jätkus talle rohkem, kui mitmele meie hulgast, kuna ta ei puudunud haiguse tõttu ühtegi päeva koolist. Neid kilomeetreid, mida ta jalgrattaga läbi sõitis, ei oska meist keegi kokku arvutada, sest viimased tööaastad käis ta tööle Mäetagusest, oma kodust. Ja alati oli õigeaegselt kohal. Helgi oli alati heatahtlik ja huumorimeelne, tabavate väljenditega, heade võrdlustega ja ettevõtliku vaimuga.

Elu ei olnud tal kerge, kuid kõikidest raskustest sai ta nii üle, et ei vajanudki lohutust ega meiepoolset abi. Ka see on inimese juures suur oskus. Hiljem töötas ta koolis ka ajalooõpetajana; töötulemused kõnelesid ise enda eest – õpilased olid alati edukate hulgas nii aineolümpiaadidel kui muudel viktoriinidel.

Aeg oli Helgile väga tähtis, alati oli tal kiire, sest iga sekund oli arvel; ta ei sallinud niisama tühjal olemist ega istumist.

2003. aasta sügisest jäi Helgi pensionile, kuna ta tervis halvenes (muidugi mõista ei tahtnud ta seda ise eriti tunnustada) ja meie kokkupuuted üha harvenesid. Kohtusime veel koolijuubelitel ja mõnel tähtpäeval. Olgugi, et raske haigus andis üha enam tunda, ei tahtnud ta ikkagi alla anda ja kui me vahel telefoni teel vestlesime ja andsime märku sellest, et tahame teda näha, vastas ta ikka: „Las ma saan veel tugevamaks, ma ei taha nii viletsana end näidata.“

Jah, aeg ei küsi meilt, kas oleme valmis minekuks, kust tagasiteed pole. Küllap oleksid lapselapsed Kadri ja Lauri tahtnud temaga kõnelda paljudest eluprobleemidest ja kuulda vanaema õpetussõnu, aga aeg sai otsa...

On igapähe üks ja ainus tee,
mis mingil hetkel lihtsalt lõpeb ära.

Ei ühtki miksi enam...

See just ongi see! –

kesk igavikuringi keerdub kuldne sära...

Su maailm plahvatades muutub valguseks.

Üks lõpp on millelegi alguseks.

/Virve Osila/

Kõikide endiste kolleegide nimel **Marta Reinsalu**

SEEKORD VOLIKOGUS

Seekord teeme sooduspakkumist: saate ülevaate kahest volikogu istungist ühe lugemisega.

Septembrikuu volikogu istung toimus Illuka vallamajas 29. septembril 2008.a. algusega kell 17.00. Üle hulga aja oli kohal volikogu täiskoosseis.

Päevakord oli lühike: kolm sisulist küsimust.

Kõigepealt võeti vastu valla selle aasta esimene lisaelarve. Raha on laekunud korralikult, aga kasutada ei saa seda enne, kui kroonid on eelarve kujul arvele võetud. Ja kellel saab siis olla midagi positiivse lisaelarve vastu. Loomulikult olid kõik poolt ja lisaelarve sai vastu võetud.

Kuna vallavanemal oli käesoleva aasta puhkusest veel kolmteist päeva puhkamata, siis avaldas ta soovi ka need päevad välja võtta; alates 6. oktoobrist. Vallavanema puhkusele lubamine otsustati ühehäälselt.

Lõpetuseks andis volikogu esimees koosviibijatele väikese ülevaate valla delegatsiooni külaskäigust Poola sõprusvalda Duszynis. Ülevaadet illustreeris ka mahukas pildimaterjal. Tänu sellele said kõik osa sisutihedast kultuuriprogrammist ja meeolulust ja traditsioonilisest lõikuspeost, mille käigus kirjutati alla ka valdadevaheline koostööleping. Aga sellest külaskäigust kirjutas juba eelmises lehes meie valla välissuhete nõunik Aimar Lauik, nii-et meeldetuletuseks tasuks see artikkel üle lugeda. Selliste positiivsete meeoludega septembrikuine istung ka lõppes.

*

Oktoobrikuu volikogu istung toimus 27. kuupäeval väljaspool vallamaja; nimelt Jaama külas Illuka Pagulaskeskuses. Enne istungi algust tegi keskuse peremees volikogu liikmetele väikese ekskursiooni mööda maja, et näidata, millised on selle maja elanike elamis- ja olmetingimused. Ei olnud väga vigagi, peab tunnustama. Aga kuna praegusel ajal on majas ainult üks elanik, siis tundus suur maja üpriski külma ja kõledana.

Nüüd aga volikogu istungi juurde. Kohal oli jällegi täiskoosseis. Sisulisi punkte, mis lahendamiseks üles seatud, oli neli.

Esiteks soovis vallavalitsus volikogu nõusolekut Pannjärve

Tervisespordikeskusesse soetatud rajamasa liisinglepingu ennetähtaegselt lõpetamiseks. Leping iseenesest saab otsa järgmise aasta augustis, aga praeguse suhteliselt hea rahalise seis juures oleks arukas kogu ülejäänud summa kohe ära maksta. Jutt käib ca 200 tuhandest kroonist. Volikogu koosseisul vastuväiteid polnud ja nii antigi nõusolek vastavate toimingute tegemiseks.

15. oktoobril toimus vallavalitsuses valla omandis olevate eluruumide avalik enampakkumine. Välja oli pakkuda viis korterit – üks Kuremäe ja neli Kurtina. Enampakkumise käigus vahetas omanikku kolm korterit. Kehtiva korra kohaselt tuleb enampakkumise tulemused kinnitada volikogul. Seda üksmeelselt ja ühehäälselt ka tehti.

Nagu alati, kui volikogule on esitatud valla sotsiaaltoetuste korra uus redaktsioon, hakkavad kired möllama. Päril täpselt ma sõnavõtte ei edasta, et kes mida ütles (aga ütlejaid oli), lugu lõppes aga sellega, et volikogu esimees lõpetas talle antud volitustega ägeda arutelu ja tegi ettepaneku praegust korda mitte kinnitada ning saata see sotsiaalkomisjoni tagasi volikogu poolt tehtud ettepanekute läbiarutamiseks ja toetuste korra sisseviimiseks. Uuesti arutatakse seda küsimust novembris.

Viimasena oli päevakorras Väike-Maarja Vallavalitsuse taotlus, milles soovitakse põlistada Eesti rahvusliku legendi Georg Lurichi mälestust temale mälestussamba püstitamisega. Selleks küsiti meilt raha. Volikogu suhtus sellisesse palvekirja üpris skeptiliselt. Taotluses puudus konkreetne; ei olnud esitatud mingidki kalkulatsioonid, et kui suurena kogu planeeritakse, milline on esialgne eelarve ja muu selline. Otsustati, et esialgu raha ei eraldada; vähemalt mitte enne, kui Väike-Maarja Vallavalitsus on täpsustanud oma kavatsusi monumendi püstitamise asjus.

Istungi lõppedes kustutasime majas tule, viimane väljuja sulges ukse ja kogu koosseis kiirustas koju – autotuled teed valgustamas. Valgust kõigile, nii koju kui südameisse. Uued uudised novembri lõpus.

Monika Tinno

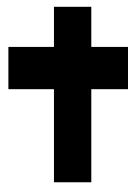
Vallasekretär

NIKOLAI TSÕGANOV

sünd. 26.04.1921

surn. 14.09.2008

Karoli küla

HELVI KOLLO

sünd. 30.07.1924

surn. 19.09.2008

Konsu küla

ANNA GERASIMOVA

sünd. 10.06.1931

surn. 04.10.2008

Kuremäe küla

JOHANNA TASA

sünd. 16.10.2008.

ema: AIRE VALDUR

isa: ÜLO TASA

Kurtina küla

NOVEMBRIKU SÜNNIPÄEVAD

89	VIRVE MÄGI	26.11	Vasavere küla
88	ALEKSANDRA BAKHTINA	25.11	Kuremäe küla
86	MIHAIL MASLOV	12.11	Kuningaküla küla
81	NIINA LUPANOVA	11.11	Jaama küla
78	HARALD HINDREUS	07.11	Edivere küla
77	VALENTINA SHCHUKINA	14.11	Kuremäe küla
77	MARET REGO	29.11	Kaidma küla
76	ALEKSANDR GULOV	01.11	Permisküla küla
76	HELJU JUNOLAINEN	21.11	Kuremäe küla
76	TAISSIA KOZEVNIKOVA	22.11	Kuremäe küla
75	NIKOLAI RAK	01.11	Kurtina küla
75	ANATOLY NOVIKOV	07.11	Kurtina küla
74	ALEKSANDRA RUKAVANOVA	02.11	Kuremäe küla
73	MAIE KLEMENT	06.11	Kivinõmme küla
73	MARIA ARTAMONOVA	11.11	Kuremäe küla
73	LAIN VIITA	17.11	Ohakvere küla
72	NINEL KESKÜLA	22.11	Kuremäe küla
70	HÄRDA JAKOBSON	03.11	Konsu küla
70	VALERI LUPANOV	04.11	Agusalu küla
70	MAIE MURULAI	20.11	Kaatermu küla

IA ÑÁÉ ÐÀÇ Á ÂÏË ÎÑÒÍÏ ÑÎÁ ÐÀ ÍÈÈ

Á yõì ì ñáðá ì ù ááá ì áçíð ñðàçó ááóì çàñáááíëýì áíëíñòííá ñíáðáíëý. Ìáðáíá èç íëò ìðè ñòíðíòáíòííë ýáëá ááíòðàðàðíá ñíñðíýëíñ ù 29 ñáíòýáðý 2008 áíáá. Á ñááñðéá áíý áúëí ððè ááæíúò áí ð ì ñá. Ìðáæáá áñááí ááèííáëáñíí áúë ìðéíýð ìáðáúé áíííëððáëúíúé áí è ñòííé áðáæáð yõì áí áí áá, ìíñéí èúéò íëèðí íá ìðíðéá áíííëððáëúíúò ááíáæíúò ñðááñðá. Õáè èáè áíííëððáëúíúò ñðáðáèòéíá á yõì áíáò íá èñííëúçíááè 13 áíáè ìðáúðá, ðí áíñííëúçíááðóñý ýðéìè áíýíè ì ðíòíñéá ìí, ìíéò-èá ááèííáëáñííá íáíáðáíëá ñíáðáíëý, ìíáèáèè íá-èíáý ñ 6 ìéðýáðý. Á èííóá yõì áí çàñáááíëý ìðááñáááðáèú áíëíñðííáí ñíáðáíëý ðáññéáçáè í áèçèðá áíëíñðííé ááèáááòèè á Ìíëúó - á áðóæáñðááííòð áíëíñðííé Áóóíëèè. Ðáññéáç áúè ìíáèðáíëáí áíëúòéí èí èè-áñðáí ì èèèñððáèè. Áí ñòýì áíááèíñ ìðéíýð ò-áñðéá á áíáíëúí ìáññúáíííé èóéúððííé ìðíáðáííá, á ððááèòéííí Áíá óðíæáý, á òí áá èí ðíðíáí áúè ì ìáíèñáí è Áíáí áíð ì ñíððóáíë-áñðáá ìáæáó ìáøéìè áíëíñðííé.

Í éðýáðóñéí á çàñáááíëá áí è ñòííáí ñíáðáíëý ìðíðéí 27 ð-èñéá - á Èèèéèáñéíí Õáíòðá ááæáííóáá, ð-ðí ðýáíí ñ ááðááíáé Ñáìá. Ðóéí áí áèðáèú Õáíòðá ìðíááè ýéñéòðñèè áéý ááíòðáðíá áí è ñòííáí ñíáðáíëý, ìíçíáèííè ñ áúðíáúìè òñéíáéýíè ìðíáèááíëý ðáííòíéò ìáèðáðáèáè. Á ðáè èáè ñáè-áñ á yõì áíëúòíí áíá ìðíáèáááð áñááí ìáèí áèðáèú, ðí ìíéáçáèíñ, ð-ðí ðáì ááññý òí è ìáíí è ìáó ðóíí.

Á ðáíáðú ì ñíáñðááíí çàñáááíëè, è áííáú ñí ñòíðíòáíòííé ýáèíé. Á ñááñðéá áíý áúëí ð-áúððá ááæíúò áíðííá. Áí-ìáðáúò, áíëíñðííáý òíðááá á ñéò-áá ñíáèáñéý áí è ñòííáí ñíáðáíëý áí ðí áá áíñðí-íí ìáèèðáðéðú ááèñðáèá áíáíáíðá ì èçèííá

ððáññíáíé ìáøéíú áéý Õáíòðá ìçáíðíáèðáèúííáí ñííððá «Ìáííýúðáá», ìíñéí èúéò ìúíáøíáá ðéíáíñíáíá ìíéíááíéá ìíçáíëýáð ìñðááòòòñý ñóí ì ó, ð.á. 200 000 ÁÁÈ, áúíëáðéðú ñðáçó. Á ìè ñòííá ñíáðáíëá á ìðéíòéíá ááèííáèñðéá ìá ñíááððáíëý áíëíñðííé òíðááíé ááíííé áèòèè.

15 ìéðýáðý ñíñðí ýéñý áóèòéíí èíáòèòñý á ñíáñðááíííñðè áíëíñðííáí òíðááèáíëý áèèúò ì ñáúáíéé. Íá áóèòéíí áúëí áúñðááèáíí ìýðú èááððéð - ìáíá á Èóðáíýý è ð-áúððá á Èóððíá. Á òí áá áóèòéííá ððè èááððéðú ìíáíýèè áèáááèúòá, è, ñíáèáñíí ááèñðáòòòáíò ìðýáèò, ðáçóéúðáðú áóèòéííá áíëæíí òðááðáèðú áí è ñòííá ñíáðáíëá.

Èáæáúé ðáç, èí ááá áí è ñòííó ñíáðáíëè ìðááñðááèýáðñý ìááý ðáááèòéý ìðýáèá áúíëáðú ñíòèáèúíúò ìíñíáéé, ðáçáíðáòñý ñððáñðé. È ìá ñáè ðáç áóðííá ìáñóæáííéá çáèíí-è è ñíú ðáì, ð-ðí ìðááèíáèííòð ðáááèòéý ñéááóáð ááðíòðú ñíòèáèúííé èííèññèè áéý áíííëððáèúííáí áíáèççá, ð-ðíáú ìáñóæéðú yõì ð áí ðíðíí á ìíýáðá.

Ìíñéááíëí ìóíéòíí ìááñðéè áíý áúëí òí ááðáèñðáí áí è ñòííé òíðááú Áýééá-Ìááðý, èí òíðáý òí ðáèá áú óááèíí áá-èòú ìáíýðú ì ìáèííáèúííé èáááíáá Ýñòííéè á áèáá òñðáííáèá ìáíýðíéèá Ááíðáò Èóðéò. Ìð ìáñ ìðíñéè ááíáæííé ìííúè, ìí ìíñéí èúéò, ìí ìíáíëè ñíáðáíëý, ìáð èííéðáðííé èáèúòéýòèè, ìáççááñðíí, èáèííá ðáçíáðá áóááð ìáíýðíéè è ð.á, ðí ì áúááèáíéè ááíáá ðá-è ìíéá áúðú ìá ìáèáð. Ìí èðáèíáé ìáðá áí ðíáí, èí ááá áí è ñòííáý òíðááá Áýééá-Ìááðý ìá ìðááñðááèð òí-íúò ááííúò.

Ñ ìáèéò-ðéìè ìíáèáíëýíè
Ìííéèá ÕÈÍÍÍ,
áíëíñðííé ñáèðáðáðú

Èñòí ð-íèèè òáíèá è çèìá ìðèááñðé á ìðýáíè!

Á ñáýçè ñ ìá-áè ñ ìðíéðáèúííáí ìáðéíáá ñéòæáá ñíáñáíëý ìáí ñéíááð èðáýì, ð-ðí ñéááóáð ìðíááðéðú ìðíéðáèúííá ìáíðóáííáíéá è áú-èñðéðú ððóáú. Íáè ñíðááííá ìáíðóáííáíéá, ááí ìáíðááèèúííá, ááñíá-ííá è ááñéí ìðíéúííá èñííëúçí ááíéá, èáííðéðíáíéá ìðááèè ìáèððííé ááçííáñííñðè ìíáèð ñðáðú ìðè-èííé áíçíéèííáíëý ìáèáðíá. Ìááí ñéááèðú çá ðáì, ð-ðíáú ððóáá è áúííòíá çááíëý áúèè áú ááç ððáúèí è ð-èñðúá. Ìðè ìíéòíéá ìðíéðáèúííáí ìáíðóáííáíëý ñéááóáð óáááèðóñý á ìáè-èè ðóéí áñðáá ìí ááí èñííëúçíááíëè, á á ñéò-áá ááí ìðñóòñðáèý ìððááííáðú ìð ìðíáááðá. Ìéèðú, áíííáúá èèè ááííúá ìá-è ìááí ðííéðú òíáðáííí è ìá ñòðááèýðú èò ááç ìðèñíððá. Ááèçèè ì-ááíá ìáíý ìáèúçý ððáíëðú ìáðáðéáè áéý ìðíéáíëý è èííé èááèíí áí ñíéáíáíýòèèñý ì áðáðéáè. Ìðíéðáèúííá ìáíðóáííáíéá ñéááóáð ðááèýððí ìáñéòæéááðú, ð-ðíáú èñéèè-èòú áíçí ìá ìíñðè áíçíéèííáíëý ìíáèðá.

Áçííá ìáñéòæéááíëý áí ñóí -íí-ýñòííéíáí Õáíòðá ñíáñáíëý á ìúíáøíáí áíáò ìí ìðè-èíá ðáèáòííñðè á ìðííáíéè ìðíéðáèúííáí ìáíðóáííáíëý ñéò-èèíñú 12 ìíáèðíá. Ìíáèá ìáèí, ìíñððáááèè ááíá, á ááç ì ìíéááñðáèè áúòáè ðí èúéí ìáèí ð-áèíááè. Ñáæá á áúííòíááð çááíðáèáñú á áááýðè ñéò-áýò.

Áíííëððáèúííòð èíðíðíáòèè ìí ì-èñðéá ððóá ìáèíí ìíéò-èèðú ìí èíðíðíáòèííííò ðáèáòííó 1524 èèè ìá ñððáíëèá ñíáñáðáèúííé ñéòæáú á Èíðáðííáðá: <http://www.korsten.ee>.

Ááçííáñííáí ááí ìðíéðáèúííáí ìáðéíáá!
× ðíáú ìðááíðáðáðéðú áíçáíðáíéá ìðíéáííáíéè ððááú óæá ìáííúò ìóæíí áá ñéííèðú!

È ñéáøéááíëè ìðíéáííáíáíéè ððááú ìóæíí ìðèñðóíéðú óæá ñáè-áñ. Ñíáèáñíí áñðóíéáòáíò á ñéò ñ 1 áíðáèý ìðíéáííáí áíáá ìíñðáííáèáíëè ìéíèñððá ìéðóæáòáèè ñðááú «Õááððáèáíéá ððááíáíéè ìíáèðííé ááçííáñííñðè ðáððéðíðéè, ìíéðúðúò èáñíí è èííé ðáñðéðáèúííñðú» ìáíáííáñííé ìáðéíá í á-èíááðñý ñí áðáíáíé ðáýíéý ñíáíá è çáèáí-èáááðñý

ñ ìðéòíá ñ ìáííéèð áíáæáè. Íá-áèí è ìéíí-áíéá ìáíáííáñííáí ìáðéíáá òñðáííáèèèááð Èíñðéòòò ìáðáíðíáèè è áèáðíéíáèè Ýñòííéè: <http://www.emhi.ee>.

Á yõíé ñáýçè áíñòí-íí-ýñòííéèè Õáíòð ñíáñáíëý ìðéçúáááð çáíéááèááèúòáá óæá ìáíáíúò ìðéááñðè á ìðýáíé ñáíè ó-áñðéè, ð-ðíáú ááñííé ìíè áúèè áíéáá ááçííáñííú - ñéáçáè ðóéí áí áèðáèú ñéòæáú ìááçíðá ñíáñáðáèúííáí Õáíòðá Ðéáí Íáóóáòñ.

Á ìúíáøíáí áíáò á Ýñòííéè èíáèí ìáñòí ìéíéí 2000 ñéò-ááá ìíáèðá á èáñò è ìá ìðéðíáá, èç íëò áíéáá ð-áðááððé - á Èáá- è Èýýíá-Áèðóíáá. Çá ððè ìíñéááíéò áí áá ìíáèðú òíè-ðí áèèè 140 ñðð ìáíéè, ð.á ìí-ðè ððè ááðááíé. Ìíáèáèíí ðáñðú ð-áèíááè, èç íëò ìáèí ìúí-á.

Èç-çá ðáèáð ìíñðè ìðè ðáçáááííéè èí ñððá ìúí-á á Èýýíá-Áèðóíáá ìíñððááèè ìáèí ð-áèíááè è òíè-ðíáèíí ìáíí çááíéá, á Èáá-Áèðóíáá - ððè ñððíáíëý.

Ýáá ÌÈÄ, çááááòòòáý áððí ìáúáñðááííúò ñáýçáè áíñòí-íí-ýñòííéíáí Õáíòðá ñíáñáíëý ðáèáòííú 33 91 912, 51 20 278 ááðáñ ýéáèòðíííé ñ-ðú: eve.ojala@rescue.ee

Áò è ø à èóéúòóðíúõ ìáðííðéýòèé

29 ìíýáðý (ìá-áèí á 13.00)

ìá ìúçá Èèèéóéá -

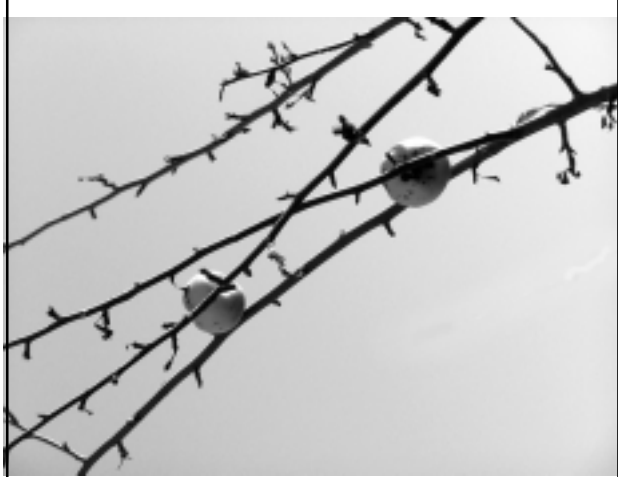
Á ÌË ÎÑÒÍÏË ÌÐÀÇÁÏË È Ì ÌÆÈÈÛÓ ÈÐÁÁÈ.

Èííóáðð è ìðáçáíé-íúé ìááá.

Áðáíý ìðíðáèáíëý ááòí áóñíá óéáçáíí á ìáíýáèáíëýð.

Β ΑΛΙ Ϊ ΕΘ. ÌÑÁÍÍΒ ÐÁÏ Ñ ÌÁ ÈΒ

Ðáííí áéý, - áí áíðéðñý á ðíéèí áíí ñéíááðá, - ýò ì ìóçúèáèúííá èíñððóíáíòáèúííá ìðíéçáááíéá ìá ðáíú ìáðíáíúò ìáñáí, ñéáçáíéé, ìðèè-áòúááñý ìð ðáíòáçèè, áíëúòáè ñáíáíáíé á èçéíáèíéè ðáì è èò ìáðááíðéá, áíëúòáè ìáíííáèáííñðúè è èíððáñðííñðúè ìóçúèáèúííúò ýíèçáíá.

Ááðæó á ñáíéò ðóéáò áíáíëúí-ðáèè áíóøéðáèúííé òíéèáíð, èñðáè ñððáíëòú yõí é ì-áíú óáèáèáðáèúííé èíéáè, ááèýáúááòñú á òíðíéèèñððáòèè - è ìáðýáò ñ ìáñéáæáíéáí, èí òí ðíá èñííúðúáááòú áñááá, èí ááá ìðèèáñááòñý è ááèáèíé èñðíðéè, ìðóúááòú èáèòò-ðí áðóñú ñíáøáííòð ñ çááèñðúè. Áèááíðíáííá ááèí ñíðáíðéè ááòíð è ñíñðááèðáèú èíéáè «Peipsimaa asulad. Ìñáèáíëý Ìðè-óáíý» Èáííéá Ìèðáèéíá. Ýóá èíéáá, èçááííáý ìá ááòò ýçúèáò - ýñòííéíí è ðóññéíí, ýáèýáð ñíáíòò ýðéèè è óáááèðáèúííé ìðéíáð èñðéííé èíðááðáèè èáòéííáèúííúò èóéúðð, èíéáá - áðáóíáíð á çáèèðð ðíáí, ð-ðí ìú «ìá Èááíú ìá ìíííýðéá ðíáñðáá». Ìí ááíáðáèè-áñéèíí ìáñðáááí Ìðéíáðíáúá òñðóíááð ðáèííó ìííýðèè, èáè Ìðè-óáíý, ìí áóí áð, ð-ðí ìí áíááðñðáò «çáèáæáè» èóéúððííáí ìáñéááèý ìáá ýðè èðáý áííéíá ñíííñðááèíú. Ì-áíú òíðáèíñú áú, ð-ðíáú ñí áðáíáíáí ìíýáèéáñú áú è èíéáá «Ñéáç ì Ìðéíáðíáúá». Ìðéíáðíáñéèá ìíñáèáíëý ìíòíáè ìá ýðè ìáèííéèá ýáèíéè, ñéááèá ìáèáñéáííúá ìáííéíí ñíéíóáí, ìí óæá ìúòáòòèá òíéíáííá áúòáíëý çéíú. È áñá æá áííðáèè áñáí ñòðíáúí òñéíáèýíí òí-áðñý òðáíëðú ìáááæáò ìá èò-òáá. Áá è òñíó æá, ì ñáíú - ýòí ìíðá, èí ááá ìííááííí -áñòí òí è áóøó ì ìáíáòòò æéóáíéèá ðáçíúòéáíëý, á èííé ðáç ýòí áðáíý ñðáííáèðñý ìíáííðíí ìáíáí ýðáíá. Ýòí èáè á ìáííá:

Ìñáíú, ìñáíú. Ìíýðú á ñááò ìáí èíéáóáð ñíéíááè. Ìñáíú, ìñáíú. Ìðá èðááè ìáè.

Ìéèíéáè ÌÁÁÈÁÍÉÍ,
æóðíáèèñò, ìáðááíí-èè è
ð-áèíááè áèòáèáííúé á ìáíáí

Èíðáðáñíúá òðááíáíúú èñòíðéè ìáøááí èðáý

Ááçáðá «Postimees» 7 ñáíòýáðý 1934 áí áá á ìáðáðéáèá ìá ðááðéèíé «Ìí ñððáíá» ìéñáèá: Ñéííáðè-íúé áíëíñðííé áíí á Áèóðááòçá Ñáè-áñ èáòð ìíñíáðáèúííá ðááíðú ìá ñððíðéðáèúñðáá Èèèéèáñéíáí áíëíñðííáí áííá, ìí ìéíí-áíëè èíðíðúò çááíéá áíëíñðííé òíðááú ñðáíð ìáíéí èç èðáñéááèòèð ñðááè ñááá ìíáíáíúò á Áèóðááòçá: è ìáíáøíáíò çááíëè ìðèñððáèááðñý ìáíñáðáííé ýðáè.

Ááçáðá «Postimees» á ìáðá ìð 27 ìéò ýáðý 1934 áíáá ñííáúááð: Èáíéðáí áúíðááíòé ñ ìáðíòúá á ðáèò, ð-ðíáú ñíáñðè ìáññáæéðíá Ìáðó áíáè ìáçáá ìáðáòíá «Èíéò», èóðñèððòòèè è áæ áó Èóèáò è Ááñéíáðáá, ó ááðááíé Ìáðááí èí èá ìáñéí-èè ìá èáíáíú, ìðè ýòíí áúëí ìíéííáíí áðááííá èíéáñí è èíðááèú ìííýðèèñý ìáçáá ìí ðá-áíëè. Ìáññáæéðú ìáðáííéíòéèèñú, á èáíéðáí ìáðíòíáá «Èíéò» Ìááè Ìíéýéíá, óáèáá, ð-ðí ñóáíí á áááá, ìðéáýçáè ìáèí èííáò èáíáðá è áíðóó, á áðóáíé èííáò ñáááðèè á ñáí è ðóèè, ìá áíéáí áóíáý áúíðááíòé á ðáèò - è áúðáúèè ìáðáòíá ìá ááðáá. Ìáññáæéðú òííéíéèèñú, á ìá ááðááò á ðá-áíéá 3-4 ð-áííá ìíéííéá áúèá òñððáíáíá è ìáðáòíá ìðíáíéæèè ðáèñ.